

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 5.
(OR. en)

15653/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0398(COD)**

JAI 1624
COPEN 431
DROIPEN 163
ENFOPOL 621
CODEC 1932

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. december 2.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 684 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE az uniós korlátozó intézkedések megsértése bűncselekményi tényállásainak és szankcióinak meghatározásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 684 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 684 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.12.2.
COM(2022) 684 final

2022/0398 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

**az uniós korlátozó intézkedések megsértése bűncselekményi tényállásainak és
szankcióinak meghatározásáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A korlátozó intézkedések az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 21. cikkében meghatározott közös kül- és biztonságpolitika (a továbbiakban: KKBP) célkitűzéseinek előmozdítása szempontjából alapvető fontosságú eszközök. E célkitűzések közé tartozik az uniós értékek védelme, a nemzetközi béke és biztonság fenntartása, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megszilárdítása és támogatása.

Ezen értékek megőrzése érdekében az EU korlátozó intézkedéseket hozhat nem uniós országokkal, szervezetekkel, jogi vagy természetes személyekkel szemben. Ezen intézkedések körébe tartoznak a célzott egyedi intézkedések, azaz a célzott pénzügyi szankciók (vagyonai eszközök befagyasztása) és a beutazási korlátozások (utazási tilalom), valamint az ágazati intézkedések, azaz a fegyverembargók vagy a gazdasági és pénzügyi intézkedések (például import- és exportkorlátozások és bizonyos szolgáltatások, így banki szolgáltatások nyújtásának korlátozása)¹.

Az EU jelenleg több mint negyven korlátozóintézkedés-csomaggal rendelkezik. Ezek némelyike az Egyesült Nemzetek Szervezete által elfogadott korlátozó intézkedéseket hajt végre, másokat az EU önállóan fogadott el. Az egyes országok sajátos helyzetéhez igazított intézkedések mellett az EU általános intézkedéseket is elfogadott a vegyi fegyverek elterjedése és használata, a kibertámadások, az emberi jogok megsértése és a terrorizmus ellen². A korlátozó intézkedések kötelezőek a tagállamokra és a tagállamok joghatósága alá tartozó bármely személyre vagy szervezetre (uniós gazdasági szereplők) nézve³.

(1) Az uniós korlátozó intézkedések következtelen érvényesítése

Ahogy az uniós korlátozó intézkedések elfogadása fokozódott az elmúlt évtizedekben⁴, úgy szaporodtak az ezek kijátszására irányuló rendszerek is. A Bizottság korábban felhívta a

¹ A Tanács korlátozó intézkedéseket fogad el. A Tanács először KKBP-határozatot fogad el az EUSZ 29. cikke alapján. A tanácsi határozatban előírányzott intézkedéseket uniós vagy nemzeti szinten hajtják végre. Az eddigi gyakorlat szerint az olyan intézkedéseket, mint a fegyverembargók vagy a belépési korlátozások, közvetlenül a tagállamok hajtják végre, amelyek jogilag kötelesek a tanácsi KKBP-határozatokkal összhangban eljárni. Egyéb intézkedés lehet még a valamely harmadik országgal fennálló gazdasági kapcsolatok részleges vagy teljes felfüggesztése vagy korlátozása, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztására irányuló, és a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátását tiltó egyedi intézkedések. Ezeket az intézkedéseket az EUMSZ 215. cikke szerint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett együttes javaslat alapján a Tanács által minősített többséggel elfogadott rendelettel hajtják végre. Mindkét fajta jogi aktus tartalmaz kijátszásellenes rendelkezéseket.

² Áttekintésként lásd az EU szankciótérképét, amely a következő címen érhető el: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

³ Az uniós korlátozó intézkedések az [Unió](#) joghatóságán (területén) belül alkalmazandók, tehát: a) az Unió területén, annak légterét is beleértve; b) a valamely tagállam joghatósága alá eső bármely légi vagy vízi jármű fedélzetén; c) az Unió területén vagy azon kívül tartózkodó bármely személyre, aki valamely tagállam állampolgára; d) bármely tagállam joga szerint bejegyzett vagy létesített jogi személyre, szervezetre vagy szervre az Unió területén belül vagy azon kívül; e) a teljes egészében vagy részben az Unió területén üzleti tevékenységet folytató bármely jogi személyre, szervezetre vagy szervre (lásd például az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. március 17-i 269/2014/EU tanácsi rendelet 17. cikkét [HL L 78., 2014.3.17., 6. o.]).

⁴ Lásd az EU szankciótérképét, lásd a fenti 2. jegyzetet.

figyelmet a korlátozó intézkedések következtelen érvényesítésére és arra, hogy ez aláássa azok hatékonyságát és az EU azon képességét, hogy egységes álláspontot képviseljen⁵.

Az egységes álláspontot képviselő különösen sürgetővé vált a jelenlegi, Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben. Az EU egy sor korlátozó intézkedést vezetett be orosz és fehéroroszl magánszemélyekkel és szervezetekkel szemben, amelyek egy része 2014-re nyúlik vissza. Ezzel összefüggésben a Bizottság e korlátozó intézkedések érvényesítésének uniós szintű koordinációja érdekében létrehozta a „Freeze and Seize” („Befagyasztás és lefoglalás”) munkacsoportot. Ez a munkacsoport gondoskodik a tagállamok és az uniós ügynökségek, például az Europol és az Eurojust közötti koordinációról. Rendszeresen egyeztetett olyan közös büntetőjogi megközelítés szükségességéről, amelynek alapján felelősségre vonhatók az uniós korlátozó intézkedések megsértésében részt vevő természetes és jogi személyek.

Az uniós korlátozó intézkedések végrehajtása és érvényesítése elsősorban a tagállamok felelőssége. A tagállamok illetékes hatóságainak fel kell mérniük, hogy sérültek-e a vonatkozó, az EUSZ 29. cikke vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 215. cikke alapján elfogadott tanácsi határozatok és tanácsi rendeletek, és megfelelő intézkedéseket kell hozniuk. E tekintetben az uniós rendeletek rendszeresen tartalmazzak olyan rendelkezést, amely előírja a tagállamok számára, hogy fogadjanak el olyan nemzeti szabályokat, amelyek hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat írnak elő ezeknek az uniós jogi aktusoknak a megsértése esetén⁶.

A korlátozásokon kívül e határozatok és rendeletek általában tartalmazzák:

- kijátszásellenes rendelkezést, amely megtiltja a tudatos és szándékos részvételt olyan tevékenységekben, amelyek célja az adott korlátozó intézkedések kijátszása⁷, valamint
- egyéb kötelezettségeket, különösen a korlátozó intézkedések végrehajtása érdekében tett lépésekre vonatkozó jelentéstételt (pl. a befagyasztott vagyoni eszközök összegének a hatóságok felé történő jelentése).

Bár az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke jogalapot biztosít a Tanács számára a szükséges intézkedések elfogadásához uniós korlátozó intézkedések elfogadása esetén, a

⁵ A Bizottság közleménye – *Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a reziliencia előmozdítása*, 2021. január 19., COM(2021) 32 final, 5. szakasz (Az uniós szankciók végrehajtásának és érvényesítésének megerősítése), 16. o., elérhető a következő címen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0032&from=HU>. Ugyanebben a közleményben a Bizottság megjegyzi, hogy az uniós korlátozó intézkedések végrehajtása nem olyan egységes az EU-ban, mint amilyennek lennie kellene. Ez torzulásokat okoz az egységes piacon, mivel az uniós vállalkozások, köztük a külföldi vállalatok uniós leányvállalatai kijátszhatják a tilalmakat. Ez a gazdasági szereplők körében is bizonytalanságot szül. A hivatkozás szerint a következtelen érvényesítés aláássa a korlátozó intézkedések hatékonyságát és az EU azon képességét, hogy egységes álláspontot képviseljen. A stratégia egyéb kezdeményezések mellett további koordinációs munkára szólít fel a Bizottság és a tagállamok között annak biztosítása érdekében, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértéséért kiszabott nemzeti szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

⁶ Lásd például az ukrainai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendelet 8. cikkét; a rendelet egységes szerkezetbe foglalt szövege elérhető a következő internetcímen: [EUR-Lex - 02014R0833-20220413 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0833-20220413-HU).

⁷ Megjegyzendő, hogy ez a rendelkezés akkor is alkalmazandó, ha a korlátozó intézkedéseket nem sértették meg, elegendő az e célból létrehozott rendszerben való részvétel.

korlátozó intézkedések elfogadásának jogalapja nem rendelkezik a bűncselekményi tényállások, valamint a büntetőjogi szankciók típusainak és mértékének közelítéséről⁸.

(2) A tagállamok bűncselekményi tényállásai és szankciói közötti különbségek

Unió szintű harmonizáció hiányában a nemzeti rendszerek között jelentős eltérések vannak az uniós korlátozó intézkedésekről szóló uniós jogszabályok megsértésének bűncselekménnyé nyilvánítása tekintetében. 12 tagállamban az uniós korlátozó intézkedések megsértése kizárólag bűncselekménynek minősül. 13 tagállamban ezeknek az intézkedéseknek a megsértése szabálysértésnek vagy bűncselekménynek minősülhet⁹. A kritériumok, amelyek alapján az adott magatartás egyik vagy másik intézkedéskategóriába tartozik, általában a jogsértés minőségi (szándék, súlyos gondatlanság) vagy mennyiségi (kár) szempontból meghatározott súlyához (súlyos jellegéhez) kapcsolódnak¹⁰, azonban tagállamonként eltérőek. Jelenleg két tagállamban az uniós korlátozó intézkedések megszegésének konkrét jogsértése csak közigazgatási szankciót vonhat maga után¹¹.

A szankciórendszerek is jelentősen eltérnek az egyes tagállamokban. 14 tagállamban a szabadságvesztés maximális időtartama 2 és 5 év között van. 8 tagállamban 8 és 12 év közötti maximális szabadságvesztés szabható ki büntetésként¹². Az uniós korlátozó intézkedések megsértéséért – akár bűncselekmény, akár szabálysértés miatt – kiszabható maximális bírság mértéke tagállamonként igen eltérő, 1 200 EUR-tól 5 000 000 EUR-ig terjed¹³.

14 tagállam rendelkezik a jogi személyek büntetőjogi felelősségéről az uniós korlátozó intézkedések megsértése esetén¹⁴. Továbbá 12 tagállam rendelkezik a jogi személyekkel szemben kiszabható közigazgatási szankciókról, nevezetesen pénzbírságról, amennyiben alkalmazottaik vagy vezetőik megsértik a korlátozó intézkedéseket. A jogi személyekkel szemben kiszabható pénzbírság felső határa 133 000 EUR és 37,5 millió EUR között mozog¹⁵.

(3) Nyomozások és büntetőeljárások elmaradása

A gyakorlatban nagyon kevés olyan természetes vagy jogi személyt vonnak ténylegesen felelősségre, aki az uniós korlátozó intézkedések megsértéséért felelős¹⁶. A népirtás elleni

⁸ A bűncselekményi tényállások és szankciók közelítésére nem kerülhet sor az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke szerinti nem jogalkotási jogalap alapján.

⁹ Népiirtás elleni hálózat (Genocide Network): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének büntethetősége a nemzeti joghatóságokban: összehasonlító elemzés], 2021, melléklet, elérhető a következő internetcímen:

https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/genocide_network_report_on_prosecution_of_sanctions_restrictive_measures_violations_23_11_2021.pdf A büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel foglalkozó tanácsi munkacsoportban (COPEN) történő ismertetés céljából a jelentést a 2022. március 16-i 7274/22. sz. tanácsi dokumentumban is közzétették.

¹⁰ Népiirtás elleni hálózat (Genocide Network): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021, 5.1. szakasz, 22. o.

¹¹ Lásd ugyanott.

¹² Lásd ugyanott, 5.2. szakasz, 23. o.

¹³ Lásd ugyanott, 5.3. szakasz, 24. o.

¹⁴ Lásd ugyanott, a népiirtás elleni hálózat jelentése és a Bizottság további vizsgálata alapján.

¹⁵ Lásd ugyanott.

¹⁶ Népiirtás elleni hálózat (Genocide Network): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének

hálózat jelentése azonban rámutat arra, hogy „az utóbbi időben pozitív tendencia figyelhető meg az egyes nemzeti hatóságok által indított jogérvényesítési intézkedések számában és a kiszabott szankciók emelkedésében”¹⁷.

Az egyes tagállamokban tapasztalható pozitív tendenciák ellenére úgy tűnik, hogy csak néhány olyan tagállam van, ahol folyamatban van az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos bírósági eljárás¹⁸. Ez azt jelzi, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésének kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása sok tagállamban nem élvez kellő prioritást. E tekintetében megjegyzendő, hogy az Europol és az Eurojust kialakított számos tevékenységet, hogy további támogatást nyújtson a rendőri és igazságügyi hatóságoknak az uniós korlátozó intézkedések megsértésének kivizsgálásában és büntetőeljárás alá vonásában. Az EU által jegyzékbe vett magánszemélyek és vállalatok listáját összevetik saját adatbázisaikkal. Az Europol elindította az „Oscar műveletet”¹⁹, hogy támogassa a tagállamokat az uniós korlátozó intézkedések személyi hatálya alá tartozó természetes és jogi személyek tulajdonában lévő, bűncselekményből származó vagyoni eszközöket célzó pénzügyi nyomozásokban. Ugyanakkor a nyomozások és büntetőeljárások gyakran az uniós korlátozó intézkedések megsértésének közigazgatási hatóságok általi észlelésén és bűnüldöző hatóságokhoz utalásán alapulnak. E továbbutalás elmaradása a nemzeti végrehajtási láncon belüli operatív együttműködés hiányára utal.

(4) A fennálló helyzet által okozott negatív következmények

Mivel a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok nem rendelkeznek megfelelő és hatékony eszközökkel és forrásokkal az uniós korlátozó intézkedések megsértésének megelőzéséhez, felderítéséhez, kivizsgálásához és büntetőeljárás alá vonásához, a jegyzékbe vett természetes és jogi személyek, akiknek a vagyonát befagyasztották, a gyakorlatban továbbra is hozzáférhetnek vagyonukhoz, és támogathatják az uniós korlátozó intézkedések tárgyát képező rendszereket, ezzel megghiúsítva e korlátozó intézkedések céljait.

Továbbá a tagállamok közigazgatási és/vagy büntetőjogában az uniós korlátozó intézkedések megsértésének nagyban különböző tényállásai és eltérő szankciói szerepelnek. Ez azt jelzi, hogy ugyanaz a jogsértés különböző végrehajtási szinteken eltérő szankciókkal sújtható. Ez

üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021, 4. o. A tagállamok és a hálózat megfigyelő államai vonatkozó jogszabályainak áttekintése a szakértői jelentés mellékletében található, lásd:

https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/genocide_network_report_on_prosecution_of_sanctions_restrictive_measures_violations_23_11_2021.pdf. A büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel foglalkozó tanácsi munkacsoportban (COPEN) történő ismertetés céljából a jelentést a 2022. március 16-i 7274. sz. tanácsi dokumentumban is közzétették.

¹⁷ Népirtás elleni hálózat (Genocide Network): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021, 13. o.

¹⁸ Az esetek egy részét lásd: Népirtás elleni hálózat (Genocide Network): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021, 14. o.

¹⁹ Europol: *EU-wide operation targeting criminal assets in relation to the Russian invasion of Ukraine* [Az Ukrajna orosz megszállásával összefüggésben bűncselekményből származó vagyontárgyakat célzó, uniós szintű művelet], elérhető a következő internetcímen: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/eu-wide-operation-targeting-criminal-assets-in-relation-to-russian-invasion-of-ukraine>

gyengíti az uniós korlátozó intézkedések érvényesítését, és aláássa az EU célkitűzéseinek hitelességét.

Végezetül, bizonyos esetekben az uniós korlátozó intézkedések megsértésével folytatott tevékenységekből származó jövedelem lehetővé teszi az említett korlátozó intézkedések személyi hatálya alá tartozó szervezetek és magánszemélyek számára, hogy továbbra is olyan magatartást tanúsítsanak, amely miatt a korlátozó intézkedések hatálya alá kerültek.

(5) A javaslat célkitűzései

Mindezekre tekintettel, az Európai Bizottság által 2022. május 25-én előterjesztett javaslata²⁰ nyomán a Tanács úgy határozott, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértését az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak megfelelő bűncselekményi területtől minősíti. Ezzel lehetővé tette, hogy a Bizottság rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadja ezt az uniós korlátozó intézkedések megsértése tekintetében a bűncselekményi tényállások és a szankciók meghatározásának közelítéséről szóló irányelvre irányuló javaslatot.

A javaslat célkitűzései a következők:

- a) az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményi tényállások meghatározásának közelítése;
- b) az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményi tényállásokra vonatkozó hathatós, visszatartó erejű és arányos szankciótípusok és -mértékek biztosítása;
- c) a határokon átnyúló nyomozás és büntetőeljárás előmozdítása; valamint
- d) a nemzeti végrehajtási láncok működési eredményességének javítása a nyomozások, a büntetőeljárások és a szankcionálás előmozdítása érdekében.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az EUSZ 2. cikke az EU közös értékeiként rögzíti az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartását. A korlátozó intézkedések eredményes érvényesítése – többek között a korlátozó intézkedések megsértésének kezelésére irányuló büntetőjogi intézkedések révén – támogatja az ilyen közös értékek fenntartását az Unión belül és kívül.

Emellett az EU a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, ahol tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait. Célja, hogy nagyfokú biztonságról gondoskodjon olyan intézkedések révén, amelyek többek között a bűnözés, a rasszizmus és az idegengyűlölet megelőzésére és leküzdésére irányulnak. Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése értelmében az Európai Parlament és a Tanács „szabályozási minimumokat állapíthat meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.”

²⁰ Európai Bizottság: Javaslát – A Tanács határozata az uniós korlátozó intézkedések megsértésének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményi területek közé való felvételéről, COM(2022) 247, 2022. május 25.

Az uniós korlátozó intézkedések megsértésének bűncselekményi tényállására vonatkozó meghatározások és szankciók közelítése kiegészíti a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelvre vonatkozó bizottsági javaslatot, végrehajtva a biztonsági unióra vonatkozó stratégiát²¹ és a szervezett bűnözés elleni uniós stratégiát²². A vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelvre vonatkozó javaslat célja, hogy megerősítse a nemzeti hatóságok képességeit a bűncselekményből származó jövedelemnek vagy bűncselekmény elkövetésére használt eszköznek minősülő vagyon felkutatására, azonosítására, befagyasztására és kezelésére. Ezenkívül megerősített jogi keretet biztosít az elkobzásra vonatkozóan, beleértve azokat a különleges eseteket is, amikor egy adott bűncselekmény miatt nem lehetséges az elítélés.

Ezen túlmenően a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelvre vonatkozó javaslat hozzájárul a korlátozó intézkedések hatékony végrehajtásához, mivel arra kötelezi a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó vagyon felkutatását és azonosítását a nemzeti jogban meghatározottak szerint. Ezenkívül a javaslat a vagyonvisszaszerzésre és elkobzásra vonatkozó felülvizsgált szabályokat az uniós korlátozó intézkedések megsértésének bűncselekményére is alkalmazhatóvá teszi.

Ennek az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos tényállások és szankciók közelítéséről szóló irányelvre irányuló javaslatnak az elfogadását követően a felkutatási és azonosítási, befagyasztási, kezelési és elkobzási intézkedésekre vonatkozó szabályok az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos vagyonra is alkalmazandók lesznek. Végül az uniós korlátozó intézkedések megsértéséből származó jövedelem elkobzási intézkedések tárgyává válhat például olyan esetekben, amikor magánszemélyek és vállalatok pénzeszközöket bocsátanának célzott pénzügyi szankciók (azaz vagyoni eszközök befagyasztása) hatálya alá tartozó személyek rendelkezésére. Ugyanakkor a korlátozó intézkedések megsértésének elkövetésére használt eszközök is elkobzás tárgyává válhatnak.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az uniós korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi rendeletek

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésén alapuló, a korlátozó intézkedések megsértésének bűncselekményi tényállására és szankcióira vonatkozó minimumszabályok megállapítása megerősítené a korlátozó intézkedések érvényesítését a tagállamokban, és ezáltal kiegészítené az EUSZ 29. cikkével és az EUMSZ 215. cikkével összhangban hozott intézkedéseket. Az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúra válaszul hozott hatodik korlátozó intézkedéscsomag keretében megerősítették a 833/2014/EU és a 269/2014/EU rendelet²³ szankciókra vonatkozó

²¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A biztonsági unióra vonatkozó uniós stratégia, COM(2020) 605 final, 2020. július 24.

²² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégiáról, COM(2021) 170 final, 2021. április 14.

²³ A Tanács 833/2014/EU rendelete (2014. július 31.) az ukrainai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről (HL L 229., 2014.7.31., 1. o.); a rendelet egységes szerkezetbe foglalt szöveg elérhető a következő internetcímen: [EUR-Lex - 02014R0833-20220604 - HU - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuris/ui/02014R0833-20220604-HU); a Tanács 269/2014/EU rendelete (2014. március 17.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről (HL L 78., 2014.3.17., 6. o.); a rendelet egységes szerkezetbe foglalt szövege elérhető a

rendelkezését. A módosított rendelkezések arra kötelezik a tagállamokat, hogy állapítsák meg az e rendeletek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, beleértve a büntetőjogi szankciókat is, és tegyenek meg minden szükséges intézkedést azok végrehajtásának biztosítása érdekében. A szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az ilyen jogsértésekből származó jövedelmek elkobzására is.

A Tanács 2022. július 21-én elfogadta az (EU) 2022/1273 tanácsi rendeletet²⁴, amely a 269/2014/EU tanácsi rendelet 8. és 9. cikkét módosítja. Kiemelendő, hogy e rendelet hatékony és egységes végrehajtásának biztosítása érdekében, továbbá a korlátozó intézkedések megkerülését célzó, az ilyen végrehajtást akadályozó rendszerek összetettségének a fokozódására tekintettel arra kötelezi a valamely tagállam joghatósága alá tartozó eszközökkel rendelkező, jegyzékbe vett személyeket és szervezeteket, hogy jelentsék ezeket az eszközöket, és működjenek együtt az illetékes hatósággal e jelentéstétel ellenőrzése során (9. cikk)²⁵. E kötelezettség elmulasztásának elmulasztása az intézkedések kijátszásának minősül²⁶. Az (EU) 2022/1273 rendelet emellett megerősíti az uniós gazdasági szereplők tájékoztatási kötelezettségeire vonatkozó rendelkezést a vagyoni eszközök befagyasztása megsértésének és kijátszásának megakadályozása érdekében (8. cikk)²⁷.

Azonban az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke nem képeznek megfelelő jogalapot a büntetőjogi tényállásoknak, valamint a büntetőjogi szankciók típusainak és mértékének közelítéséhez.

A Bizottság 2021. évi közleménye az európai gazdasági és pénzügyi rendszerről

következő internetcímen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0269-20220604>

²⁴ A Tanács (EU) 2022/1273 rendelete (2022. július 21.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról, ST/11451/2022/INIT (HL L 194., 2022.7.21., 1. o.).

²⁵ A 269/2014/EU rendelet 9. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen módosult: „(1) Tilos tudatosan és szándékosan részt venni olyan tevékenységben, amelynek célja vagy hatása a 2. cikkben említett intézkedések kijátszása. (2) Az I. mellékletben felsorolt természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek: a) 2022. szeptember 1. előtt vagy – attól függően, hogy melyik a későbbi időpont – az I. mellékletben szereplő jegyzékbe vétel időpontjától számított 6 héten belül a hozzájuk tartozó, a tulajdonukban vagy birtokukban lévő vagy ellenőrzésük alatt álló, valamely tagállam joghatósága alá tartozó pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat jelentik azon tagállam illetékes hatóságának, amelyben az említett pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások találhatóak; és b) együttműködnek az illetékes hatósággal az ilyen információk ellenőrzése során. (3) A (2) bekezdésnek való meg nem felelés az (1) bekezdésben említettek szerint olyan tevékenységekben való részvételnek minősül, amelyek célja vagy hatása a 2. cikkben említett intézkedések kijátszása.”

²⁶ Lásd ugyanott.

²⁷ A 269/2014/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdése a következőképpen módosult: „(1) A tájékoztatásról, a titoktartásról és a szakmai titoktartásról szóló alkalmazandó szabályok sérelme nélkül a természetes és jogi személyek, szervezetek és szervek: a) az állandó lakóhelyük vagy székhelyük szerinti tagállam illetékes hatóságai részére haladéktalanul megadnak minden olyan információt, amely elősegítheti e rendelet betartását, így különösen a 2. cikkel összhangban befagyasztott számlákra és összegekre vonatkozó információkat, illetve az I. mellékletben felsorolt természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, azok tulajdonában álló, birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, és az erre kötelezett természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek által be nem befagyasztottként kezelt, az Unió területén található pénzeszközökre és gazdasági erőforrásokra vonatkozó információkat, és ezeket az információkat közvetlenül vagy a tagállamon keresztül továbbítják a Bizottságnak; és b) együttműködnek az illetékes hatósággal az ilyen információk ellenőrzése során.”

Továbbá *Az európai gazdasági és pénzügyi rendszer: a nyitottság, az erő és a rugalmasság előmozdítása* című, 2021. évi közleményében²⁸ a Bizottság megállapította, hogy az uniós korlátozó intézkedések végrehajtása elvárhatónál kevésbé egységes az EU-ban. Ez torzulásokat okoz az egységes piacon, mivel az uniós vállalkozások, köztük a külföldi vállalatok uniós leányvállalatai megtalálhatják a korlátozó intézkedések kijátszásának módjait. Ez a gazdasági szereplők körében is bizonytalanságot szül. A következtetlen végrehajtás aláássa az uniós korlátozó intézkedések hatékonyságát és az EU azon képességét, hogy egységes álláspontot képviseljen. A stratégia egyéb kezdeményezések mellett további koordinációs munkára szólít fel a Bizottság és a tagállamok között annak biztosítása érdekében, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértéséért kiszabott nemzeti szankciók hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

Technikai támogatási eszköz

Végezetül, a technikai támogatási eszköz²⁹ keretében a Bizottság támogatást nyújt a tagállamoknak a korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos kapacitásépítésben és technikai tanácsadásban.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése alapján az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva a több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.

Ezek a bűncselekményi területek a következők: terrorizmus; emberkereskedelem, valamint nők és gyermekek szexuális kizsákmányolása; tiltott kábítószer-kereskedelem; tiltott fegyverkereskedelem; pénzmosás; korrupció; pénz és egyéb fizetőeszközök hamisítása; számítógépes bűnözés; és szervezett bűnözés. A bűnözés alakulásának függvényében a Tanács határozatban egyéb bűncselekményi területekről állapíthatja meg, hogy azok megfelelnek az e bekezdésben meghatározott feltételeknek. Ennek során az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Az (EU) 2022/2332 tanácsi határozat³⁰ elfogadását követően immár az uniós korlátozó intézkedések megsértése is az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekményi területek közé tartozik. Ezzel lehetővé vált, hogy a Bizottság előterjessze a mostani irányelvjavaslatot.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

²⁸ COM(2021) 32 final, 2021. január 19.

²⁹ A Bizottság végrehajtási határozata (2022. március 9.) a technikai támogatási eszköz finanszírozásáról és a 2022. évi munkaprogram elfogadásáról, C(2022) 1379 final, 2022. március 9.

³⁰ A Tanács (EU) 2022/2332 határozata (2022. november 28.) az uniós korlátozó intézkedések megsértésének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikke (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő bűncselekményi területté minősítéséről, ST/10287/2022/REV/1, HL L 308., 2022.11.29., 18. o.

Ezen irányelv céljai közé tartozik az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményi tényállások közös meghatározásának, valamint az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó súlyos bűncselekményi tényállásokra vonatkozó hathatós, visszatartó erejű és arányos büntetőjogi szankciók meglétének biztosítása. Az alábbi bekezdésekben részletesebben kifejtett módon e célokat a tagállamok nem képesek maradéktalanul elérni. E célok a szóban forgó magatartás terjedelme és hatása miatt eredményesebben elérhetők uniós szinten, e magatartás ugyanis határokon átnyúló jellegű, és alááshatja a nemzetközi béke és biztonság megőrzésére és az Unió közös értékeinek fenntartására irányuló uniós célkitűzéseket. Az Unió ezért az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően meghozhatja a szükséges intézkedéseket.

Az uniós korlátozó intézkedések megsértése különösen súlyos bűncselekményi terület, mivel a korlátozó intézkedések megsértése állandósíthatja a nemzetközi békét és biztonságot fenyegető veszélyeket, alááshatja a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok megszilárdítását és támogatását, továbbá jelentős gazdasági, társadalmi és környezeti károkat okozhat. A korlátozó intézkedések ilyen megsértése miatt azok a személyek és szervezetek, akiknek vagy amelyeknek a vagyonát befagyasztották vagy tevékenységét korlátozták, továbbra is hozzáférhetnek a vagyonukhoz, ezzel megghiúsítva a korlátozó intézkedések céljait. Hasonlóképpen, az olyan áruk vagy természeti erőforrások hasznosításából eredő pénzeszközök, amelyek kereskedelme uniós korlátozó intézkedésekbe ütközik, lehetővé tehetik az említett korlátozó intézkedések által megcélzott rendszerek számára, hogy továbbra is hozzáférjenek az elnyomó módszereik fenntartásához és súlyos bűncselekmények elkövetéséhez szükséges eszközökhöz (tehát fegyvereket vásároljanak). A kereskedelemre vonatkozó uniós korlátozó intézkedések megsértése továbbá hozzájárulhat a természeti erőforrások illegális kiaknázásához a korlátozó intézkedések által érintett joghatósági területen.

Ezenkívül az, hogy a tagállamok közigazgatási és/vagy büntetőjogában az uniós korlátozó intézkedések megsértésének nagyon eltérő tényállásai és szankciói szerepelnek, azt jelzi, hogy ugyanazt a jogsértést különböző szankciókkal és a végrehajtás különböző szintjein szankcionálhatják. Ezek a különbségek akadályozzák a korlátozó intézkedésekre vonatkozó uniós politika következetes alkalmazását. Ezek akár azt is eredményezhetik, hogy az elkövetők a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórumot választják ki, végeredményben pedig még (kvázi) büntetlenül is maradhatnak, amennyiben úgy döntenek, hogy tevékenységüket olyan tagállam(ok)ban folytatják, amelyek kevésbé súlyos szankciókról rendelkeznek, vagy megengedőbbek az uniós korlátozó intézkedések megsértésének büntetőeljárás alá vonása tekintetében. Ez aláássa a korlátozó intézkedések hatékonyságát és uniós szintű érvényesítését. Ez esetben fennáll a veszélye annak, hogy megghiúsulnak a nemzetközi béke és biztonság megőrzésére, valamint az Unió közös értékeinek fenntartására irányuló uniós célkitűzések. Ezért különösen nagy szükség van a büntetőjogi eszközökkel történő, uniós szintű közös fellépésre az uniós korlátozó intézkedések megsértésének kezelése érdekében.

Ezenkívül az uniós korlátozó intézkedések megsértésének egyértelmű, sőt időnként eredendően határokon átnyúló dimenziója van. Ezeket általában nem csak a globális szinten működő természetes és jogi személyek követik el, hanem egyes esetekben az uniós korlátozó intézkedések, például a banki szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások meg is tiltják a határokon átnyúló műveleteket. Ezért a meghatározásuk szerint ezek megsértése határokon átnyúló dimenziójú magatartás, amely uniós szintű közös, határokon átnyúló választ igényel.

Végezetül a harmonizáció az uniós korlátozó intézkedések megsértése esetén alkalmazott szankciók visszatartó erejét is növelné.

- **Arányosság**

Az EUSZ 5. cikkében foglalt arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem lépi túl a célja eléréséhez szükséges mértéket. A bűncselekményi tényállásoknak, valamint a büntetőjogi szankciók típusainak és mértékének közelítése az uniós korlátozó intézkedések megsértésének a tagállamokon belüli eredményes kezeléséhez szükséges mértékre korlátozódik. A nyomozati eszközök használatára és az információcserére vonatkozó intézkedések csak a javasolt büntetőjogi keret eredményes működéséhez szükséges mértékben szerepelnek.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése alapján az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva a több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Célzott konzultáció zajlott 2022. szeptember 8-án a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel foglalkozó munkacsoport (COPEN-munkacsoport) keretében a tagállamokkal, szeptember 5-én az Europollal, szeptember 13-án pedig az Eurojusttal. Emellett a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság szeptember 16-án részletes megbeszélést tartott az uniós büntetőpolitikával foglalkozó szakértői csoport tagjaival. Ezek a konzultációk külön e célra készült bizottsági kérdőív alapján folytak, amely a bűncselekményekkel, a szankciókkal, a joghatósági szabályokkal és a határokon átnyúló együttműködésről a jövőbeli irányelvbe belefoglalandó rendelkezésekkel kapcsolatos kérdéseket vetett fel.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az Ukrajna elleni orosz agressziót követően a Bizottság 2022. március elején létrehozta a „Freeze and Seize” („Befagyasztás és lefoglalás”) munkacsoportot. Ennek célja a tagállamok közötti koordináció biztosítása a jegyzékbe vett orosz és fehérorosz magánszemélyekre és vállalatokra vonatkozó uniós korlátozó intézkedések érvényesítése terén, valamint az uniós korlátozó intézkedések és a büntetőjogi intézkedések közötti kölcsönhatás feltárása. Az eszmecserék során találkozókat tartottak a korlátozó intézkedések végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságokkal, az Europollal, az Eurojusttal és a népirtás elleni hálózattal³¹, amelynek titkárságát az Eurojust látja el.

A „Freeze and Seize” („Befagyasztás és lefoglalás”) munkacsoport egy külön alcsoportja foglalkozik az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásának megerősítésével. Különösen a nemzeti hatóságok által felvetett kérdésekkel foglalkozik, és feltárja az eszközök proaktív azonosításának lehetséges módjait. Ebben az alcsoportban a tagállamok illetékes nemzeti

³¹ Eurojust, népirtás elleni hálózat, lásd: <https://www.eurojust.europa.eu/judicial-cooperation/practitioner-networks/genocide-network?msclkid=de6a1668cf6011eca5681e93e0033be2>

hatóságai vesznek részt. Az al csoport keretében folytatott eszmecserék során többször szóba került, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésében részt vevő magánszemélyek és jogi személyek felelősségre vonása nehézségekbe ütközik. Az eszmecserék résztvevői az uniós korlátozó intézkedések megsértésének közös büntetőjogi megközelítése mellett érveltek.

Az ilyen közös megközelítés szükségességét kifejezetten alátámasztja a népiirtás elleni hálózat 2021. decemberi jelentése³². Ez a jelentés kiemeli az uniós korlátozó intézkedések megsértése bűncselekménnyé nyilvánításának szükségességét annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen jogsértésekért felelős természetes vagy jogi személyeket felelősségre lehessen vonni³³. Továbbá arra a következtetésre jut, hogy „a szankciók megsértésének büntetőeljárás alá vonása biztonsági hálót nyújthat a büntetlenség elkerülésével szemben”, különösen az alapvető nemzetközi bűncselekményekkel összefüggésben³⁴.

Ezenkívül a „Freeze and Seize” munkacsoportban a nyomozás és az elkobzás bevált módszereinek egymással való megosztásáról folytatott megbeszélések rámutattak a proaktív megközelítés és az uniós korlátozó intézkedések végrehajtásáért felelős hatóságok közötti egyeztetés fontosságára. A pénzügyi információs egységeknek, a bűnüldöző és vámhatóságoknak, valamint a nemzetközi partnereknek, a civil társadalomnak és az oknyomozó újságíróknak együtt kell működniük és információt kell cserélniük annak érdekében, hogy megszerezzék azokat a nyomokat, amelyek lehetővé teszik a bűnüldöző hatóságok számára a nyomozás megindítását.

A Bizottság 2022. május 13-án és szeptember 16-án az uniós büntetőpolitikával foglalkozó szakértői csoportjával³⁵ is konzultált. A csoport általában véve üdvözölte a bűncselekményi tényállások és a szankciók uniós szintű harmonizálásának ötletét, és konkrét észrevételeket fogalmazott meg a bűncselekményekről, a szankciókról, a joghatósági szabályokról és a határon átnyúló együttműködésről.

• **Hatásvizsgálat**

Ezen irányelvjavaslat a bűncselekményi tényállások és a szankciók meghatározásának a közelítésére irányul az uniós korlátozó intézkedések megsértése terén. A javaslat az uniós korlátozó intézkedések megsértésének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikke (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő bűncselekményi területté minősítéséről szóló (EU) 2022/2332 tanácsi határozat³⁶ elfogadását követi.

Az Európai Bizottság által május 25-én előterjesztett, tanácsi határozatra irányuló javaslatot³⁷ *A korlátozó intézkedésekre vonatkozó uniós jog megsértése esetén alkalmazandó büntetőjogi*

³² Genocide Network (Népiirtás elleni hálózat): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021.

³³ Lásd ugyanott, 4. o.

³⁴ Lásd ugyanott, 26. o.

³⁵ Európai Bizottság, uniós büntetőpolitikával foglalkozó szakértői csoport, <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2760&msclid=56005123cfaf11ec8de3edb643537b59&lang=hu>

³⁶ Lásd a fenti 30. lábjegyzetet

³⁷ Európai Bizottság: Javaslat – A Tanács határozata az uniós korlátozó intézkedések megsértésének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményi területek közé való felvételéről, COM(2022) 247, 2022. május 25.

szankciókról szóló irányelv felé című közlemény³⁸ kísérte. Tekintettel arra, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésében részt vevő természetes és jogi személyek felelősségre vonása nem várthat magára, e közlemény melléklete már felvázolta azokat a főbb elemeket, amelyeket az uniós korlátozó intézkedések megsértése esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókról szóló jövőbeli irányelv tartalmazhat.

Az uniós korlátozó intézkedések megsértésének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 83. cikke (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő bűncselekményi területtől minősítéséről szóló (EU) 2022/2332 tanácsi határozat emellett kiemeli a másodlagos jogszabályok elfogadásának sürgősségét³⁹.

E körülményekre tekintettel nem készült hatásvizsgálat.

• Alapjogok

Ez az irányelv tiszteletben tartja és figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában⁴⁰ (a továbbiakban: Charta) foglalt alapelveket. Az irányelv különösen a Charta következő rendelkezéseinek tiszteletben tartását biztosítja: a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz való jog (6. cikk); a személyes adatok védelméhez való jog (8. cikk); a vállalkozás szabadsága (16. cikk); a tulajdonhoz való jog (17. cikk); a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (47. cikk); az ártatlanság vélelmét és a védelemhez való jog (48. cikk); a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei (49. cikk); kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma (50. cikk).

Ezt az irányelvet át kell ültetni a nemzeti jogba, tiszteletben tartva az alapvető jogokat. A tagállamoknak különösen arról kell gondoskodniuk, hogy a büntetőjogi és közigazgatási szankciók kiszabása esetén tiszteletben tartsák a Charta elveit, ideértve az önvádra kötelezés tilalmát, a hallgatás jogát, valamint a kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalmát. A tagállamoknak emellett biztosítaniuk kell, hogy a büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy terheltek eljárási jogait tiszteletben tartsák. E tekintetben az ezen irányelvből eredő kötelezettségek nem sértik a büntetőeljárásokban fennálló eljárási jogokra vonatkozó uniós jog szerinti tagállami kötelezettségeket. Végezetül ezt az irányelvet a tájékoztatási, a bizalmas adatkezelés és a szakmai titoktartás tekintetében alkalmazandó szabályok sérelme nélkül kell átültetni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A jelenlegi javaslatnak elhanyagolható költségvetési kihatásai vannak a tagállamok és a Bizottság számára. A Bizottság esetében fennálló pénzügyi vonatkozásokkal kapcsolatos konkrét információk az e jogalkotási csomaghoz csatolt pénzügyi kimutatásban találhatók.

A mostani javaslat 19. cikkének (1) és (4) bekezdésében foglaltak szerint a Bizottságnak több jelentéstételi kötelezettséget kell vállalnia. Két évvel az átültetési időszak lejártá után a

³⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – *A korlátozó intézkedésekre vonatkozó uniós jog megsértése esetén alkalmazandó büntetőjogi szankciókról szóló irányelv felé*, COM(2022) 249 of 2022. május 25.

³⁹ Lásd a fenti 30. lábjegyzetet, (24) preambulumbekkezdés: „Annak érdekében, hogy sürgősen lehetővé váljon az uniós korlátozó intézkedések megsértésére vonatkozó bűncselekményi tényállásokra és szankciókra vonatkozó minimumszabályokat megállapító másodlagos jogszabályok elfogadása, e határozatnak sürgősen, az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie”.

⁴⁰ Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 326., 2012.10.26., 391. o.).

Bizottságnak jelentést kell készítenie arról, hogy a tagállamok miként ültették át az irányelvet. Öt évvel az átültetési időszak lejárta után a Bizottságnak tanulmányt kell készítenie az irányelv eredményességéről, hogy értékelje annak hozzáadott értékét. Ez utóbbira csak a jelenlegi többéves pénzügyi keret vége után kerül sor.

Az első jelentés az irányelv tagállamok általi átültetéséről szól. A Bizottság második jelentésként tanulmányt készít, amelyben meghatározott mutatók alapján értékeli az irányelv eredményességét.

Ezenkívül a pénzügyi kimutatás részletezi a 3., 4. és 5. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó statisztikák gyűjtésének és elemzésének költségeit. A tagállamoknak a mostani javaslat 19. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint, évente kell benyújtaniuk ezeket a statisztikákat a Bizottsághoz.

A javaslatnak a Bizottságot terhelő költségek mellett a tagállamokra nézve is korlátozott pénzügyi hatása lesz. E pénzügyi hatás három részre osztható.

- (1) A mostani javaslat 15. cikkében foglaltak szerint a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy hatékony nyomozati eszközök álljanak rendelkezésre az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekmények kivizsgálásához.
- (2) A mostani javaslat 13. cikke szerint a tagállamoknak stratégiai és operatív szinten biztosítaniuk kell a koordinációt és az együttműködést az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekmények megelőzésében, kivizsgálásában és büntetőeljárás alá vonásában közreműködő összes illetékes hatóság között.
- (3) A tagállamoknál bizonyos költségek merülnek majd fel a 3., a 4. és az 5. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó statisztikák éves benyújtásának fenti kötelezettségével összefüggésben. Az ezzel járó költségek pontos becsléséhez azonban nem áll rendelkezésre elegendő adat.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az irányelv hatálybalépésétől számítva hat hónap áll a tagállamok rendelkezésére ahhoz, hogy átültessék az irányelv rendelkezéseit nemzeti jogrendszerükbe. Két évvel ezen átültetési időszak lejárta után a Bizottságnak jelentést kell készítenie arról, hogy a tagállamok miként ültették át az irányelvet. Öt évvel az átültetési időszak lejárta után a Bizottságnak tanulmányt kell készítenie az irányelv eredményességéről, hogy értékelje annak hozzáadott értékét.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

1. cikk: Tárgy

Ez a rendelkezés meghatározza az irányelv célját, különösen az uniós korlátozó intézkedések bűncselekmények eredményes alkalmazására vonatkozó célt.

2. cikk: Hatály és fogalommeghatározások

Ez a rendelkezés meghatározza az irányelv hatályát. A hatály az EU által az EUSZ 29. cikke és az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések megsértésére terjed ki. Ezen intézkedések körébe tartozik a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása, a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalma és az Európai

Unió valamely tagállamának területére való belépés és azon történő áthaladás tilalma, valamint az ágazati gazdasági intézkedések és a fegyverembargók. Ezenkívül ez a rendelkezés rögzíti az irányelvben használt fogalmak – ideértve a „jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv”, a „pénzeszközök” és „gazdasági erőforrások” – meghatározását.

3. cikk: Az uniós korlátozó intézkedések megsértése

Ez a rendelkezés az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményeket ismerteti. A bűncselekmények körébe tartozik az uniós korlátozó intézkedésekben foglalt tilalmak és korlátozások megsértése⁴¹, valamint bizonyos, a korlátozó intézkedések által egyébként tiltott tevékenységek folytatására az illetékes hatóságok által adott engedélyek feltételeinek megsértése. E bűncselekmények nem értelmezendők úgy, hogy olyan kötelezettségeket rónak természetes személyekre, amelyek ellentétesek az önvádra kötelezés tilalmával és a hallgatás jogával a Chartában és az (EU) 2016/343 irányelvben⁴² meghatározottak szerint. Ezenkívül nem érintik a tájékoztatási, a bizalmas adatkezelés és a szakmai titoktartás tekintetében alkalmazandó szabályokat.

Ki kell zárni továbbá a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből azokat a tevékenységeket, amelyek a jegyzékbe vett természetes személyek által mindennapos személyes használatra igénybe vett áruk és szolgáltatások, például élelmiszerek, valamint egészségügyi termékek és szolgáltatások, illetve kisebb összegű készpénz biztosítására irányulnak, ha egyértelműen e személyek és eltartott családtagjaik alapvető emberi szükségleteinek kielégítésére korlátozódnak. E tevékenységek bejelentésének elmulasztása szintén kizárt a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből. Ezen túlmenően kizárt a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből a humanitárius segélyeknek a rászoruló személyekhez történő eljuttatása. E humanitárius segély szigorúan a nemzetközi humanitárius jog szerint nyújtandó, és mindenekelőtt élelmiszer és táplálék, menedékhely, egészségügyi ellátás, víz és megfelelő higiéniai létesítmények biztosítását foglalhatja magában. Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük azt is, hogy a nemzetközi humanitárius jog és hadijog értelmében a korlátozó intézkedések nem akadályozhatják a pártatlanság, az emberiség, a semlegesség és a függetlenség elvével összhangban történő humanitárius segítségnyújtást⁴³.

Az uniós korlátozó intézkedések bizonyos módon történő megsértése akkor is bűncselekménynek minősül, ha súlyos gondatlanságból követik el. Különösen a jogi, pénzügyi és kereskedelmi szolgáltatások területén dolgozó szakembereknek kell kellő gondossággal eljárniuk az uniós korlátozó intézkedések megsértésének megelőzése érdekében.

4. cikk: Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

A 4. cikk bűncselekménnyé nyilvánítja a 3. cikkben említett bűncselekmények elkövetésére való felbujtást és bűnsegélyt. A 3. cikkben felsorolt bűncselekmények elkövetésének kísérlete is bűncselekménynek minősül.

⁴¹ Lásd a módosított 269/2014/EU rendelet 8. és 9. cikkét.

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343 irányelve (2016. március 9.) a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

⁴³ A Bizottság közleménye: A Bizottság iránymutatása az uniós korlátozó intézkedésekkel (szankciókkal) összhangban történő humanitárius segítségnyújtásról, C (2022) 4486, 2022.6.30.

5. cikk: Természetes személyekkel szembeni büntetőjogi szankciók

Az 5. cikk minimumkövetelményeket nyújt annak biztosítására, hogy a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal legyenek büntetendők. A javaslat előírja, hogy a tagállamok határozzanak meg konkrét szankciómértékeket és -típusokat az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményekre vonatkozóan. A javasolt kategóriákba sorolás tükrözi a bűncselekmények súlyosságát. A legalább 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, súlyos bűncselekmények megkülönböztetése érdekében az értékhatár 100 000 EUR-ban kerül megállapításra. A fent említett módon jelenleg 14 tagállamban 2 és 5 év között van a szabadságvesztés maximális időtartama. 8 tagállamban 8 és 12 év közötti maximális szabadságvesztés szabható ki büntetésként⁴⁴. A természetes személyekkel szembeni büntetőeljárások során kiegészítő szankcióknak vagy intézkedéseknek is rendelkezésre kell állniuk. E körbe kell tartoznia a pénzbírságnak is.

6. cikk: A jogi személyek felelőssége

A 6. cikk kötelezettségeket tartalmaz a jogi személyek 3. és 4. cikkben említett bűncselekményekért való felelősségének biztosítására, amennyiben az említett bűncselekményeket annak javára követték el. Ez a cikk azt is előírja, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a jogi személyek a felügyelet és ellenőrzés elmaradása miatt felelősségre vonhatók legyenek, amely lehetővé tette a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmény jogi személy javára történő elkövetését. Ezenkívül a jogi személy felelőssége nem zárhatja ki a természetes személyekkel szembeni büntetőeljárást.

7. cikk: Jogi személyekkel szembeni szankciók

A 7. cikk a javaslat hatálya alá tartozó bűncselekményekben részt vevő jogi személyekkel szemben alkalmazandó szankciókat határozza meg. A tagállamoknak különösen annak biztosításához kell meghozniuk a szükséges intézkedéseket, hogy a 6. cikk szerint felelősségre vont jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyen sújtható, ideértve: büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbüntetések; a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat és a koncessziókat is; az üzleti tevékenység gyakorlásától való eltiltás; a bűncselekmény elkövetését eredményező tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása; bírósági felügyelet alá helyezés; bíróság által elrendelt felszámolás; és a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények bezárása.

Ezen túlmenően ez a cikk előírja azt is, hogy a tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy azok a jogi személyek, amelyek számára előnyökkel jár, hogy mások az uniós korlátozó intézkedéseket sértő bűncselekményeket követnek el, pénzbírsággal legyenek sújthatók, amelynek felső határa nem lehet alacsonyabb, mint a jogi személy által a pénzbírság kiszabásáról szóló határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért teljes globális forgalom 5 százaléka. A jogi személyek felelőssége nem zárja ki a 3. és 4. cikkben meghatározott bűncselekményeket elkövető természetes személyek elleni büntetőeljárás lehetőségét.

⁴⁴ Népiirtás elleni hálózat, 5.2. szakasz, 23. o.

8. cikk: Súlyosító körülmények

A 8. cikk határozza meg azokat a súlyosító körülményeket, amelyeket a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmény szankcióinak alkalmazásakor figyelembe kell venni. Bármely alábbi körülmény súlyosító körülménynek minősül: a bűncselekményt a 2008/841/IB tanácsi kerethatározat⁴⁵ értelmében vett bűnszervezet keretében követték el; a bűncselekményt szakszolgáltató a szakmai kötelezettségei megsértésével követték el; a bűncselekményt hivatalos személy követték el feladatai ellátása során; és a bűncselekményt más személy követték el közfeladat ellátása során.

9. cikk: Enyhítő körülmény

A 9. cikk meghatározza azokat az enyhítő körülményeket, amelyeket a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmény szankcióinak alkalmazásakor figyelembe kell venni. Ide tartozik az eset, amikor az elkövető olyan információt szolgáltat a közigazgatási vagy igazságügyi hatóságok számára, amelyhez azok egyébként nem jutottak volna hozzá, ezáltal segítséget nyújtva a hatóságoknak: i. a többi elkövető azonosításában vagy bíróság elé állításában, illetve ii. bizonyíték megszerzésében.

10. cikk: Befagyasztás és elkobzás

A 10. cikk pontosítja a „bűncselekményből származó jövedelem” fogalmát⁴⁶, különösképpen a 3. cikk (2) bekezdése h) pontjának i. és ii. alpontjában meghatározott konkrét kijátszási bűncselekmények jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv általi vagy közreműködésével történő elkövetése esetén. Az elkobzás arányosságára minden egyedi esetben ügyelni kell.

11. cikk: Joghatósági szabályok

A 11. cikk a joghatóságra vonatkozó rendelkezéseket állapít meg annak biztosítására, hogy a tagállamok megállapítsák joghatóságukat a javaslat hatálya alá tartozó bűncselekmények tekintetében. A tagállamoknak kell joghatóságot gyakorolniuk a területükön letelepedett jogi személyek által elkövetett bűncselekmények felett, valamint abban az esetben, ha a bűncselekményt a teljes egészében vagy részben az Unión belül üzleti tevékenységet folytató bármely jogi személy javára követik el. A népirtás elleni hálózat 2021. évi jelentése kiemelt több olyan esetet⁴⁷, amikor valamely tagállamban letelepedett vállalat nem uniós országban sértett meg korlátozó intézkedéseket. A teljes egészében vagy részben az Unión belül üzleti tevékenységet folytató jogi személyek feletti joghatóság megállapítása emellett különösen fontos az uniós korlátozó intézkedések megsértésének leküzdéséhez. Ezáltal a tagállamoknak lehetőségük nyílik büntetőeljárás alá vonni az olyan, uniós vonatkozású jogmegsértéseket, amelyeket harmadik országon keresztül, és/vagy nem uniós állampolgárságú személy révén követnek el. Ilyen például az EU-ból egy célzott rendeltetési helyre vagy végfelhasználónak történő kivitel, vagy vagyoni eszközök továbbítása az EU-ból egy jegyzékbe vett személynek.

⁴⁵ A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o.).

⁴⁶ Az Európai Bizottság javaslata – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról, COM(2022) 245, 2022. május 25., a 3. cikk (1) bekezdése: „bűncselekményből származó jövedelem»: közvetlenül vagy közvetve bűncselekményből származó bármely gazdasági előny, amely a vagyon bármely fajtáját magában foglalhatja, beleértve a közvetlenül a bűncselekményből származó jövedelemnek a későbbi újrabefektetését vagy átalakítását, és bármely értékkel bíró hasznot.”

⁴⁷ Genocide Network (Népirtás elleni hálózat): *Prosecution of sanctions (restrictive measures) violations in national jurisdictions: a comparative analysis* [A szankciók (korlátozó intézkedések) megsértésének üldözése a nemzeti jogrendszerekben: összehasonlító elemzés], 2021, 14–20. o.

12. cikk: Elévülési idők

A 12. cikk az elévülési időkre vonatkozó rendelkezéseket állapít meg annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok egy bizonyos időtartamon belül vizsgálhassák, büntetőeljárás alá vonhassák és elbírálhassák a javaslat hatálya alá tartozó bűncselekményeket.

13. cikk: Koordináció és együttműködés a tagállamon belüli illetékes hatóságok között

E rendelkezés előírja, hogy a tagállamok stratégiai és operatív szinten biztosítsák a koordinációt és az együttműködést az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekmények megelőzésében, kivizsgálásában és büntetőeljárás alá vonásában közreműködő összes illetékes hatóság között.

14. cikk: Bűncselekmények bejelentése és az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményeket bejelentő vagy nyomozást segítő személyek védelme

Ez a rendelkezés azoknak a visszaélést bejelentő személyeknek a védelmével foglalkozik, akik uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos nyomozáshoz információt vagy bizonyítékot szolgáltatnak.

15. cikk: Nyomozati eszközök

Ez a rendelkezés rögzíti, hogy a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott nyomozások vagy büntetőeljárások esetében is a szervezett bűnözés vagy egyéb súlyos bűncselekmények ügyében alkalmazottakhoz hasonló hatékony nyomozati eszközöknek kell rendelkezésre állniuk.

16. cikk: Együttműködés a tagállamok, a Bizottság, az Europol, az Eurojust és az Európai Ügyészség között

E rendelkezés arra kötelezi a tagállami hatóságokat, az Europol, az Eurojustot, az Európai Ügyészséget és a Bizottságot, hogy saját hatáskörükben működjenek együtt egymással a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények elleni küzdelemben. A tagállamok illetékes hatóságainak emellett gyakorlati kérdésekben információkat kell megosztaniuk egymással.

17. cikk: Az (EU) 2018/1673 irányelv módosításai

E rendelkezés az uniós korlátozó intézkedések megsértésének bűncselekményként való meghatározásával módosítja a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemlről szóló (EU) 2018/1673 irányelv⁴⁸ 2. cikkét. Következésképpen az ezen irányelv hatálya alá tartozó bűncselekményekből származó vagyont érintő, az (EU) 2018/1673 irányelv 3. cikkében leírt pénzmosás bűncselekménynek minősül.

18–21. cikk

Ezek a cikkek további rendelkezéseket tartalmaznak a tagállamok általi átültetésről, a tagállami jelentéstételről, a Bizottság általi értékelésről és jelentéstételről, a hatálybalépésről és ezen irányelv címzettjeiről. Tekintettel arra, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésében részt vevő természetes és jogi személyek felelősségre vonása nem várathat magára, a tagállamoknak ezen irányelv hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül a hatályba

⁴⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemlről, PE/30/2018/REV/1 (HL L 284., 2018.11.12., 22. o.).

kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**az uniós korlátozó intézkedések megsértése bűncselekményi tényállásainak és szankcióinak meghatározásáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 83. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az uniós korlátozó intézkedések eredményes alkalmazásának és az uniós belső piac integritásának biztosítása, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségén belüli nagyfokú biztonság elérése érdekében minimumszabályokat szükséges megállapítani az említett uniós korlátozó intézkedések megsértése tekintetében bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan.
- (2) Az uniós korlátozó intézkedések, például a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztásával, a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmával és az Európai Unió valamely tagállamának területére való belépés és azon történő áthaladás tilalmával kapcsolatos intézkedések, valamint az ágazati gazdasági intézkedések és a fegyverembargók az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 21. cikkében meghatározott közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseinek előmozdítása szempontjából alapvető fontosságú eszközök. E célkitűzések közé tartozik az Unió értékeinek, biztonságának, függetlenségének és integritásának védelme, a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és a nemzetközi jogi alapelvek megszilárdítása és támogatása, valamint a nemzetközi béke fenntartása, a konfliktusok megelőzése és a nemzetközi biztonság erősítése az ENSZ Alapokmányának céljaival és elveivel összhangban.
- (3) Az uniós korlátozó intézkedések eredményes alkalmazásának biztosításához a tagállamoknak hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat kell előírniuk ezen uniós korlátozó intézkedések megsértése esetére, beleértve az azokban meghatározott kötelezettségeket, például a jelentéstételi kötelezettséget is. Emellett e szankcióknak az uniós korlátozó intézkedések kijátszására is ki kell terjedniük.
- (4) Az uniós korlátozó intézkedések eredményes alkalmazása az uniós korlátozó intézkedéseket sértő magatartás bűncselekményi tényállásainak közös meghatározását igényli. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ez a magatartás bűncselekménynek minősüljön, akár szándékosan, akár súlyos gondatlanságból követik el, amennyiben a természetes vagy jogi személy tudja vagy tudnia kellene, hogy a magatartásával uniós korlátozó intézkedéseket sért.

- (5) Az uniós korlátozó intézkedések eredményes alkalmazása mellett az uniós korlátozó intézkedést kijátszó magatartás bűncselekményi tényállásainak közös meghatározását is igényli.
- (6) Az uniós korlátozó intézkedésekben egyedileg megjelölt és ezen uniós korlátozó intézkedések személyi hatálya alá tartozó magánszemélyek, szervezetek és szervek gyakran felbujtóként és bűnszegédként érintettek. Például egyre elterjedtebb az a gyakorlat, hogy jegyzékbe vett magánszemélyek és szervezetek az uniós korlátozó intézkedések kijátszása érdekében harmadik félre ruháznak át pénzeszközöket, vagyont vagy gazdasági erőforrásokat. Ez a magatartás ezért a kijátszási bűncselekmény ezen irányelvvel közelített tényállásainak körébe tartozik.
- (7) A tagállamok által meghatározott jogi szakembereknek ezen irányelv hatálya alá kell tartozniuk, így kötelezni kell őket arra, hogy bejelentsék az uniós korlátozó intézkedések megsértését, amikor szolgáltatásaikat szakmai tevékenységek, például jogi, pénzügyi és kereskedelmi szolgáltatások keretében nyújtják. A tapasztalatok alapján egyértelműen fennáll a kockázata annak, hogy e jogi szakemberek szolgáltatásaival az uniós korlátozó intézkedések megsértése céljából visszaélnek. Azonban mentességet kell nyújtani a bírósági, közigazgatási vagy választottbírósági eljárással szoros összefüggésben – akár a bírósági eljárás előtt, akár annak folyamán vagy azt követően –, vagy az ügyfél jogi helyzetének tisztázása során szerzett információkra vonatkozó bejelentési kötelezettség alól. Az ilyen körülmények között nyújtott jogi tanácsadásra ezért továbbra is vonatkoznia kell a szakmai titoktartási kötelezettségnek, kivéve, ha a jogi szakember uniós korlátozó intézkedések megsértésében vesz részt, a jogi tanácsadás célja az uniós korlátozó intézkedések megsértése, vagy a jogi szakember tudatában van annak, hogy az ügyfél a jogi tanácsadást az uniós korlátozó intézkedések megsértése céljából kéri. A tudomással bírásra objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni.
- (8) Az uniós korlátozó intézkedések eredményes alkalmazása továbbá bizonyos, uniós korlátozó intézkedések által engedély hiányában tiltott vagy korlátozott tevékenységek folytatására az illetékes hatóságok által adott engedélyben foglalt feltételeket sértő magatartás bűncselekményi tényállásainak közös meghatározását is igényli.
- (9) Helyénvaló kizárni a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből azokat a tevékenységeket, amelyek a jegyzékbe vett természetes személyek által mindennapos személyes használatra igénybe vett áruk és szolgáltatások, például élelmiszerek, valamint egészségügyi termékek és szolgáltatások, illetve kisebb összegű készpénz biztosítására irányulnak, ha egyértelműen e személyek és eltartott családtagjaik alapvető emberi szükségleteinek kielégítésére korlátozódnak. E tevékenységek bejelentésének elmulasztását is ki kell zárni a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből. Helyénvaló továbbá a humanitárius segélyeknek a rászoruló személyekhez történő eljuttatását is kizárni a bűncselekménnyé nyilvánítás köréből. E humanitárius segély szigorúan a nemzetközi humanitárius jog szerint nyújtandó, és mindenekelőtt élelmiszer és táplálék, menedékhely, egészségügyi ellátás, víz és megfelelő higiéniai létesítmények biztosítását foglalhatja magában. Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamoknak figyelembe kell venniük azt is, hogy a nemzetközi humanitárius jog és hadijog értelmében a korlátozó intézkedések nem akadályozhatják a pártatlanság, az emberiség, a semlegesség és a függetlenség elvével összhangban történő humanitárius segítségnyújtást.
- (10) A bűncselekményekre vonatkozó szankcióknak hatékonyak, visszatartó erejűnek és arányosnak kell lenniük. Ebből a célból természetes személyek esetében meg kell

határozni a szabadságvesztés felső büntetési tételének minimumszintjét. A büntetőeljárások során kiegészítő szankcióknak vagy intézkedéseknek is rendelkezésre kell állniuk. E körbe kell tartoznia a pénzbírságnak, figyelemmel arra, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésének hátterében többnyire gazdasági megfontolások állnak.

- (11) Mivel az uniós korlátozó intézkedések személyi hatálya jogi személyekre is kiterjed, a jogi személyek ugyanúgy büntetőjogi felelősséggel tartoznak az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó, ezen irányelv szerinti bűncselekmények elkövetéséért. Azoknak a tagállamoknak, amelyek nemzeti joga nem rendelkezik jogi személyek büntetőjogi felelősségéről, gondoskodniuk kell arról, hogy közigazgatási szankciórendszereik hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciótípusokat és -mértékeket írjanak elő.
- (12) A szankciók gyakorlatban kiszabott mértékének további közelítését és eredményességét az elkövetett bűncselekmény súlyát tükröző, közös súlyosító körülményekkel kell elősegíteni. A súlyosító körülmények fogalma alatt azok a tények értendők, amelyek alapján a tagállami bíró vagy bíróság ugyanazért a bűncselekményért súlyosabb büntetést szabhat ki, mint e tények hiányában, vagy pedig annak lehetősége, hogy több bűncselekményt halmazatként értékeljen a szankció mértékének növelése érdekében. A tagállamoknak a jogrendszerük által a súlyosító körülményekre vonatkozóan megállapított szabályokkal összhangban rendelkezniük kell legalább egyik ilyen súlyosító körülményről. Mindenesetre változatlanul a bíró vagy a bíróság mérlegelési jogkörébe kell tartoznia annak a döntésnek, hogy az adott ügy összes körülményének figyelembevételével súlyosabb büntetést szab-e ki.
- (13) A tagállamoknak emellett arról is gondoskodniuk kell, hogy abban az esetben, ha az elkövető olyan információt szolgáltat az illetékes hatóságok számára, amelyhez azok egyébként nem tudtak volna hozzájutni, ezáltal segítséget nyújtva nekik más elkövetők azonosításában vagy bíróság elé állításában, illetve bizonyíték megszerzésében, e magatartás enyhítő körülménynek legyen tekinthető.
- (14) A pénzeszközök és gazdasági erőforrások uniós korlátozó intézkedések általi befagyasztása közigazgatási jellegű intézkedés. Következésképpen meg kell különböztetni az (EU) [...] irányelvben [a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelv] említett, büntetőjogi jellegű befagyasztási intézkedésektől.
- (15) Pontosítani kell a bűncselekményből származó jövedelem fogalmát, különösképpen a következő bűncselekmények jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv általi vagy közreműködésével történő elkövetése esetén: i. jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy birtokában lévő, illetve ellenőrzése alatt álló és uniós korlátozó intézkedés értelmében befagyasztandó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások eltitkolása e pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások harmadik félre való átruházásával, vagy ii. hamis vagy hiányos információ közlése révén annak eltitkolása, hogy a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személy, szervezet vagy szerv a tényleges tulajdonosa vagy hasznélvezője a pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak. Ilyen körülmények között az eltitkolás következtében a jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv változatlanul hozzáférhet az uniós korlátozó intézkedések tárgyát képező, eltitkolt pénzeszközökhöz vagy gazdasági erőforrásokhoz, maradéktalanul használhatja őket, és rendelkezhet velük. Az ilyen pénzeszközök és gazdasági erőforrások ezért az (EU) [...] irányelv [a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelv] alkalmazásában

bűncselekményből származó jövedelemnek tekintendők azzal, hogy e jövedelem elkobzásának arányosságára minden egyedi esetben ügyelni kell.

- (16) Tekintettel különösen az ezen irányelv hatálya alá tartozó jogellenes magatartások elkövetőinek nemzetközi tevékenységeire, valamint a bűncselekmények határokon átnyúló jellegére és a határokon átnyúló nyomozások lehetőségére, a tagállamoknak meg kell állapítani a joghatóságukat az ilyen magatartások elleni eredményes fellépés érdekében.
- (17) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az elévülési időkre vonatkozó szükséges szabályokat, hogy eredményesen felléphessenek az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekmények ellen, az olyan nemzeti szabályok sérelme nélkül, amelyek nem határoznak meg elévülési időt a nyomozás, a büntetőeljárás és a végrehajtás tekintetében.
- (18) Az eredményes, integrált és koherens végrehajtási rendszer biztosítása érdekében a tagállamoknak meg kell szervezniük a belső együttműködést és kommunikációt a közigazgatási és büntetőjogi végrehajtási láncok valamennyi szereplője között.
- (19) Az uniós korlátozó intézkedések megsértésének eredményes kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása érdekében a tagállami illetékes hatóságoknak együttműködést kell folytatniuk az Europollal, az Eurojusttal és az Európai Ügyészséggel, valamint e szerveken keresztül egymással. Ezeknek az illetékes hatóságoknak emellett gyakorlati kérdésekben információkat kell megosztaniuk egymással és a Bizottsággal.
- (20) A visszaélést bejelentő személyek értékes információkkal szolgálhatnak az illetékes hatóságoknak az uniós korlátozó intézkedések korábbi, folyamatban lévő vagy tervezett megsértéséről, ideértve a kijátszásukra tett kísérletet is. Ezek az információk például az uniós korlátozó intézkedések megsértésével kapcsolatos tényekre, az intézkedések megsértésének körülményeire, valamint az érintett magánszemélyekre, vállalatokra és harmadik országokra vonatkozhatnak. Ezért biztosítani kell, hogy megfelelő intézkedések álljanak rendelkezésre, amelyek lehetővé teszik e bejelentő személyek számára az illetékes hatóságok értesítését, és megvédik őket a megtorlástól. E célból elő kell írni, hogy az (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁹ alkalmazandó az uniós korlátozó intézkedések megsértésének bejelentésére és az e jogsértéseket bejelentő személyek védelmére.
- (21) Az uniós korlátozó intézkedések megsértésének eredményes kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása érdekében azon személyek számára, akiknek a feladatkörébe tartozik az ilyen bűncselekmények kivizsgálása vagy büntetőeljárás alá vonása, lehetővé kell tenni olyan nyomozati eszközök alkalmazását, mint amilyeneket például a szervezett bűnözés és más súlyos bűncselekmények elleni küzdelem során alkalmaznak. Az említett eszközök nemzeti joggal összhangban történő alkalmazásának célzottan kell történnie, és annak során figyelembe kell venni az arányosság elvét valamint a nyomozás tárgyát képező bűncselekmények jellegét és súlyosságát, egyúttal tiszteletben kell tartani a személyes adatok védelméhez való jogot.

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

- (22) A pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló (EU) 2018/1673 irányelv⁵⁰ módosításával gondoskodni kell arról, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértése a pénzmosás említett irányelv szerinti alapcselekményének minősüljön.
- (23) A jelen irányelv céljait, nevezetesen az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményi tényállások közös meghatározását, valamint az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó súlyos bűncselekményi tényállásokra vonatkozó hathatós, visszatartó erejű és arányos büntetőjogi szankciók meglétének biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ezen irányelv terjedelme és hatása miatt azonban e célok uniós szinten jobban megvalósíthatók, figyelemmel arra, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértése határokon átnyúló jellegű, és alááshatja a nemzetközi béke és biztonság megőrzésére, valamint az Unió közös értékeinek fenntartására irányuló uniós célkitűzések elérését. Az Unió ezért intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl a cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (24) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, ideértve a szabadsághoz és a biztonsághoz való jogot, a személyes adatok védelmét, a vállalkozás szabadságát, a tulajdonhoz való jogot, a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, az ártatlanság védelmét és a védelemhez való jogot, ideértve az önvádra kötelezés tilalmát és a hallgatás jogát, továbbá a bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvét – ideértve a büntetőjogi szankciók visszaható hatálya tilalmának elvét is –, valamint a *ne bis in idem* elvét. Ez az irányelv az említett jogok és elvek teljes körű tiszteletben tartására törekszik, és ezen irányelvet ennek megfelelően kell végrehajtani.
- (25) Ezen irányelv végrehajtása során a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a büntetőeljárásban a gyanúsítottak vagy terhelték eljárási jogait tiszteletben tartsák. E tekintetben az ezen irányelvből eredő kötelezettségek nem érinthetik a büntetőeljárás keretén belüli eljárási garanciákra vonatkozó uniós jogszabályok – különösen a 2010/64/EU⁵¹, a 2012/13/EU⁵², a 2013/48/EU⁵³, az (EU) 2016/343⁵⁴, az (EU) 2016/800⁵⁵ és az (EU) 2016/1919 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵⁶ – szerinti tagállami kötelezettségeket.

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről, PE/30/2018/REV/1 (HL L 284., 2018.11.12., 22. o.).

⁵¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/64/EU irányelve (2010. október 20.) a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról (HL L 280., 2010.10.26., 1. o.).

⁵² Az Európai Parlament és a Tanács 2012/13/EU irányelve (2012. május 22.) a büntetőeljárás során a tájékoztatáshoz való jogról (HL L 142., 2012.6.1., 1. o.).

⁵³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/48/EU irányelve (2013. október 22.) a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról (HL L 294., 2013.11.6., 1. o.).

⁵⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/343 irányelve (2016. március 9.) a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről (HL L 65., 2016.3.11., 1. o.).

⁵⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/800 irányelve (2016. május 11.) a büntetőeljárás során gyanúsított vagy vádlott gyermekek részére nyújtandó eljárási biztosítékokról (HL L 132., 2016.5.21., 1. o.).

- (26) Tekintettel arra, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértésében részt vevő természetes és jogi személyek felelősségre vonása nem várathat magára, a tagállamoknak ezen irányelv hatálybalépésétől számított hat hónapon belül a hatályba kell léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek.
- (27) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (28) [A részvétel megtagadása:] Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek az irányelvnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

VAGY [részvétel:] Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország [-án/-én kelt levelében] bejelentette, hogy részt kíván venni ennek az irányelvnek az elfogadásában és alkalmazásában,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv minimumszabályokat állapít meg az uniós korlátozó intézkedések megsértése tekintetében a bűncselekményi tényállások és szankciók meghatározására vonatkozóan.

2. cikk

Hatály és fogalommeghatározások

- (1) Ez az irányelv az uniós korlátozó intézkedések megsértésére alkalmazandó. Az uniós korlátozó intézkedések körébe az alábbiak tartoznak:
- a) pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztásával kapcsolatos intézkedések;
 - b) pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalma;
 - c) valamely tagállam területére való belépés és azon történő áthaladás tilalma;
 - d) ágazati gazdasági és pénzügyi intézkedések; valamint
 - e) fegyverembargók.
- (2) Ezen irányelv alkalmazásában:

⁵⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1919 irányelve (2016. október 26.) a büntetőeljárások során a gyanúsítottak és a vádlottak, valamint az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban a keresett személyek költségmentességéről (HL L 297., 2016.11.4., 1. o.).

- a. „uniós korlátozó intézkedések”: az Unió által az EUSZ 29. cikke vagy az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések;
- b. „jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv”: azok természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek, akik vagy amelyek pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztásából, valamint pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmából álló uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak;
- c. „pénzeszközök”:
 - i. készpénz, csekk, pénzkövetelés, váltó, fizetési megbízás és egyéb fizetési eszközök;
 - ii. pénzügyi intézményeknél vagy egyéb szervezeteknél elhelyezett betétek, számlaegyenlegek, adósságok és adósságkötelezvények;
 - iii. nyilvánosan és zárt körben forgalmazott értékpapírok és hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, beleértve a részvényeket és részesedéseket, az értékpapírokat megtestesítő igazolásokat, a kötvényeket, a váltókat, az opciós utalványokat, a fedezetlen kötvényeket és a származtatott ügyleteket;
 - iv. kamatok, osztalékok, vagy vagyoni eszközökből származó vagy azok által képzett egyéb jövedelem vagy értéktöbblet;
 - v. hitelek, beszámítási jogok, garanciák, teljesítési biztosítékok vagy egyéb pénzügyi kötelezettségvállalások;
 - vi. hitellevelek, fuvarlevelek, adásvételi szerződések;
 - vii. pénzeszközökben vagy pénzügyi forrásokban fennálló érdekeltséget bizonyító okiratok;
 - viii. kriptoeszközök;
- d. „gazdasági erőforrások” mindenféle – tárgyi vagy immateriális, ingó vagy ingatlan – vagyoni eszköz, amely nem pénzeszköz, de felhasználható pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére;
- e. „pénzeszközök befagyasztása”: a pénzeszközök bármilyen mozgásának, átutalásának, módosításának, felhasználásának, az azokhoz való hozzáférésnek, illetve bármiféle olyan kezelésének a megakadályozása, amely bármilyen változást eredményezne a pénzeszközök mennyisége, összege, elhelyezkedése, tulajdonlása, birtoklása, jellege, rendeltetése tekintetében, vagy más olyan változást okozna, amely lehetővé tenné a pénzeszközök felhasználását, ideértve a portfóliókezelést is;
- f. „gazdasági erőforrások befagyasztása”: annak megakadályozása, hogy a gazdasági erőforrásokat bármilyen módon pénzeszközök, áruk vagy szolgáltatások megszerzésére használják fel, ideértve egyebek mellett azok eladását, bérbeadását vagy jelzáloggal való megterhelését.

3. cikk

Az uniós korlátozó intézkedések megsértése

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az uniós korlátozó intézkedések megsértése szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősüljön, amennyiben a (2) bekezdésben meghatározott kategóriák egyikébe tartozik.
- (2) Ezen irányelv alkalmazásában az alábbiak tekintendők az uniós korlátozó intézkedések megsértésének:
 - a) pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátása jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv részére vagy javára, uniós korlátozó intézkedés által előírt tilalom megsértésével;
 - b) jegyzékbe vett személyhez, szervezethez vagy szervhez tartozó, annak tulajdonában vagy birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások indokolatlan késedelem nélküli befagyasztásának elmulasztása, uniós korlátozó intézkedés által előírt kötelezettség megszegésével;
 - c) jegyzékbe vett természetes személy tagállam területére való belépésének vagy tagállam területén való átutazásának lehetővé tétele, uniós korlátozó intézkedés által előírt tilalom megsértésével;
 - d) uniós korlátozó intézkedés által tiltott vagy korlátozott ügyletek kötése harmadik állammal, harmadik állam szerveivel, valamint harmadik állam vagy harmadik állambeli szervek tulajdonában lévő vagy azok ellenőrzése alatt álló szervezetekkel és szervekkel;
 - e) olyan áruk vagy szolgáltatások kereskedelme, amelyek behozatala, kivitele, értékesítése, beszerzése, átruházása, továbbítása vagy szállítása uniós korlátozó intézkedés által tiltott vagy korlátozott, továbbá ilyen árukhoz és szolgáltatásokhoz kapcsolódó közvetítői vagy egyéb szolgáltatások nyújtása;
 - f) uniós korlátozó intézkedés által tiltott vagy korlátozott pénzügyi tevékenységek, például finanszírozás és pénzügyi támogatás nyújtása, befektetés és befektetési szolgáltatások nyújtása, átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök kibocsátása, betétek elfogadása, speciális pénzügyi üzenetszolgáltatások nyújtása, bankjegyekkel való kereskedelem, hitelminősítési szolgáltatások nyújtása, kriptoeszközök és -tárcák rendelkezésre bocsátása;
 - g) egyéb, uniós korlátozó intézkedés által tiltott vagy korlátozott szolgáltatások, például jogi tanácsadási szolgáltatások, bizalmi vagyonkezelési szolgáltatások, PR-szolgáltatások, számviteli, könyvvizsgálati, könyvelési és adótanácsadási szolgáltatások, üzletviteli és vezetési tanácsadási, informatikai tanácsadási, műsorszolgáltatási, építészeti és mérnöki szolgáltatások nyújtása;
 - h) uniós korlátozó intézkedés kijátszása az alábbi módszerekkel:
 - i. jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy birtokában lévő, illetve ellenőrzése alatt álló és uniós korlátozó intézkedés értelmében befagyasztandó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások eltitkolása e pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások harmadik félre való átruházásával,

- ii. hamis vagy hiányos információ közlése révén annak eltitkolása, hogy a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személy, szervezet vagy szerv a tényleges tulajdonosa vagy hasznélvezője a pénzeszközöknek vagy gazdasági erőforrásoknak.
 - iii. jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv által a hozzá tartozó, tulajdonában vagy birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, valamely tagállam joghatósága alá tartozó pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások vonatkozásában uniós korlátozó intézkedésben előírt bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása;
 - iv. uniós korlátozó intézkedésben előírt azon kötelezettség teljesítésének elmulasztása, mely szerint indokolatlan késedelem nélkül közölni kell az illetékes közigazgatási hatóságokkal a befagyasztott pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra vonatkozó információkat, vagy az olyan információkat, amelyek jegyzékbe vett személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez tartozó, azok tulajdonában vagy birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló, valamely tagállam területén található olyan pénzeszközökre vagy gazdasági erőforrásokra vonatkoznak, amelyek nincsenek befagyasztva;
 - v. a iii. és iv. alpont szerinti információ ellenőrzése tekintetében az illetékes hatóságokkal azok indokolt kérésére történő együttműködés elmulasztása;
- i) az illetékes hatóságok által olyan tevékenységek folytatására adott engedélyekben foglalt feltételek megsértése vagy teljesítésének elmulasztása, amelyeket uniós korlátozó intézkedés értelmében ilyen engedély nélkül nem, vagy csak korlátozottan lehetne folytatni.
- (3) A (2) bekezdés a)–g) pontjában említett magatartás akkor is bűncselekménynek minősül, ha súlyos gondatlanságból követik el.
 - (4) A (2) bekezdés egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy olyan kötelezettségeket ró természetes személyekre, amelyek ellentétesek az önvádra kötelezés tilalmával és a hallgatás jogával az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az (EU) 2016/343 irányelvben foglaltak szerint.
 - (5) A (2) bekezdés egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az bejelentési kötelezettséget ró a jogi szakemberekre olyan információ vonatkozásában, amely bírósági, közigazgatási vagy választottbírósági eljárással szoros összefüggésben – akár a bírósági eljárás előtt, akár annak folyamán vagy azt követően –, vagy az ügyfél jogi helyzetének tisztázása során jutott a jogi szakemberek tudomására. Az ilyen körülmények között nyújtott jogi tanácsadást szakmai titoktartás védi, kivéve, ha a jogi szakember uniós korlátozó intézkedések megsértésében vesz részt, a jogi tanácsadás célja uniós korlátozó intézkedés megsértése, vagy a jogi szakember tudatában van annak, hogy az ügyfél a jogi tanácsadást az uniós korlátozó intézkedések megsértése céljából kéri.
 - (6) Az (1), (2) és (3) bekezdés nem alkalmazandó az alábbiakra:
 - a jegyzékbe vett természetes személyek által mindennapos személyes használatra igénybe vett áruk vagy szolgáltatások, például élelmiszerek, valamint egészségügyi termékek és szolgáltatások, illetve kisebb összegű

- készpénz biztosítása, ha azok egyértelműen e személyek és eltartott családtagjaik alapvető emberi szükségleteinek kielégítésére korlátozódnak,
- e tevékenységek bejelentésének elmulasztása,
 - rászoruló személyek humanitárius segélyben részesítése.

4. cikk

Felbujtás, bűnsegély és kísérlet

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy bűncselekményként büntetendő legyen a 3. cikkben említett bűncselekmények elkövetésére való felbujtás és az azok elkövetéséhez nyújtott bűnsegély.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy bűncselekményként büntetendő legyen a 3. cikk (2) bekezdése a)–g) pontjában, h) pontjának i. és ii. alpontjában valamint i) pontjában említett bűncselekmények bármelyikének elkövetésére irányuló kísérlet.

5. cikk

Természetes személyekkel szembeni büntetőjogi szankciók

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 3. és 4. cikkben említett bűncselekményeket hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal büntessék.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikkben említett bűncselekmények szabadságvesztéssel járó maximális büntetéssel legyenek büntetendők.
- (3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikk (2) bekezdése h) pontjának iii., iv. és v. alpontjában említett bűncselekmények miatt kiszabható büntetési tétel felső határa legalább egy év szabadságvesztés legyen, amennyiben a bűncselekménnyel érintett pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás értéke legalább 100 000 EUR. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a legalább 100 000 EUR értékhatár azonos elkövető esetén a 3. cikk (2) bekezdése h) pontjának iii., iv. és v. alpontjában említett, több egymással összefüggő bűncselekmény elkövetésével is elérhető legyen.
- (4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikk (2) bekezdése a)–g) pontjában, h) pontjának i. és ii. alpontjában, valamint i) pontjában említett bűncselekmények miatt kiszabható büntetési tétel felső határa legalább öt év szabadságvesztés legyen, amennyiben a bűncselekménnyel érintett pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás értéke legalább 100 000 EUR. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a legalább 100 000 EUR értékhatár azonos elkövető esetén a 3. cikk (2) bekezdése a)–g) pontjában, h) pontjának i. és ii. alpontjában, valamint i) pontjában említett, több egymással összefüggő bűncselekmény elkövetésével is elérhető legyen.
- (5) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására is, hogy a 3. és a 4. cikkben említett bűncselekményeket elkövető természetes személyekkel

szemben további szankciókat alkalmazhassanak. E további szankciók közé tartozik a pénzbírság.

6. cikk

A jogi személyek felelőssége

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek a 3. és 4. cikkben említett bűncselekményekért, amelyet akár saját nevében eljárva, akár a jogi személy valamely szervének tagjaként eljárva olyan személy követett el a jogi személy javára, aki a jogi személyen belül vezető tisztséget tölt be, amely a következők egyikén alapul:
 - a) a jogi személy képviseletének joga;
 - b) a jogi személy nevében történő döntéshozatal joga;
 - c) a jogi személyen belüli ellenőrzés gyakorlásának joga.
- (2) A tagállamok továbbá megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogi személyek felelősségre vonhatók legyenek, amennyiben valamely, az e cikk (1) bekezdésében említett személy által gyakorolt felügyelet vagy ellenőrzés hiánya lehetővé tette, hogy az adott jogi személy javára egy neki alárendelt személy a 3. és 4. cikkben említett valamely bűncselekményt elkövesse.
- (3) A jogi személyeknek az e cikk (1) és (2) bekezdése alapján fennálló felelőssége nem zárja ki büntetőeljárás lefolytatását olyan természetes személyek ellen, akik a 3. és 4. cikkeken említett bűncselekmények valamelyikét tettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként követik el.

7. cikk

Jogi személyekkel szembeni szankciók

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 7. cikk alapján felelősségre vont jogi személy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal legyen sújtható, amely szankciókba beletartoznak a büntetőjogi vagy nem büntetőjogi jellegű pénzbeli szankciók, az állami kedvezményekből vagy támogatásokból történő kizárás, valamint a közfinanszírozásból való kizárás, ideértve a közbeszerzési eljárásokat, a vissza nem térítendő támogatásokat és a koncessziókat is, továbbá beletartozhatnak egyéb szankciók is, például:
 - a) az üzleti tevékenység gyakorlásától való eltiltás;
 - b) a bűncselekmény elkövetését eredményező tevékenységek végzésére vonatkozó engedélyek és felhatalmazások visszavonása;
 - c) bírósági felügyelet alá helyezés;
 - d) bíróság által elrendelt felszámolás;
 - e) a bűncselekmény elkövetésére használt létesítmények bezárása.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 7. cikk alapján felelősségre vont jogi személyek esetében a 3. cikk (2) bekezdése h) pontjának iii.–v. alpontjában említett bűncselekmények pénzbírsággal legyenek

sújthatók, amelynek felső határa nem lehet kevesebb a jogi személy pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző üzleti évben elért teljes világméretű árbevételének 1 %-ánál.

- (3) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 7. cikk alapján felelősségre vont jogi személyek esetében a 3. cikk (2) bekezdése a)–f) pontjában, h) pontjának i. és ii. alpontjában, valamint i) pontjában említett bűncselekmények pénzbírsággal legyenek sújthatók, amelynek felső határa nem lehet kevesebb a jogi személy pénzbírság kiszabásáról szóló határozatot megelőző üzleti évben elért teljes világméretű árbevételének 5 %-ánál.

8. cikk

Súlyosító körülmények

Amennyiben az alábbi körülmények még nem tartoznak a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények tényállási elemei közé, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az alábbi körülmények közül egy vagy több súlyosító körülménynek minősüljön:

- a) a bűncselekményt a 2008/841/IB tanácsi kerethatározat⁵⁷ értelmében vett bünszervezet keretében követték el;
- b) a bűncselekményt szakmai szolgáltató a szakmai kötelezettségei megsértésével követte el;
- c) a bűncselekményt hivatalos személy követte el feladatai ellátása során;
- d) a bűncselekményt más személy követte el közfeladat ellátása során.

9. cikk

Enyhítő körülmény

Amennyiben ez a kötelezettség nem áll már fenn uniós korlátozó intézkedések alapján, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények tekintetében az alábbiakat enyhítő körülményként lehessen értékelni:

- a) az elkövető olyan információt szolgáltat az illetékes hatóságok számára, amelyhez azok egyébként nem tudtak volna hozzájutni, ezáltal segítséget nyújtva számukra más elkövetők azonosításában vagy bíróság elé állításában;
- b) az elkövető olyan információt szolgáltat az illetékes hatóságok számára, amelyhez azok egyébként nem tudtak volna hozzájutni, ezáltal segítséget nyújtva számukra bizonyíték megszerzésében.

⁵⁷ A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o.).

10. cikk

Befagyasztás és elkobzás

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy azok az uniós korlátozó intézkedések tárgyát képező pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások, amelyekkel összefüggésben a jegyzékbe vett személy, szervezet vagy szerv a 3. cikk (2) bekezdése h) pontjának i. vagy ii. alpontjában említett bűncselekményt követ el vagy annak elkövetésében közreműködik, az (EU) [...] irányelv [a vagyonvisszaszerzésről és elkobzásról szóló irányelv] alkalmazásában „bűncselekményből származó jövedelemnek” minősüljenek.

11. cikk

Joghatósági szabályok

- (1) Minden tagállam megteszi az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a 3. és a 4. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozóan megállapítsa joghatóságát, amennyiben:
 - a) a bűncselekményt egészben vagy részben a területén követték el, ideértve a légtérét is;
 - b) a bűncselekményt a tagállam joghatósága alá eső bármely légi vagy vízi jármű fedélzetén követték el;
 - c) az elkövető a tagállam állampolgára vagy a területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy;
 - d) az elkövető a tagállam tisztviselője, aki hivatalos minőségben jár el;
 - e) a bűncselekményt az adott tagállam területén letelepedett jogi személy javára követték el;
 - f) a bűncselekményt jogi személy javára, teljes egészében vagy részben az adott tagállam területén általa folytatott üzleti tevékenység kapcsán követték el.
- (2) Amennyiben a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmény több tagállam joghatósága alá tartozik, ezek a tagállamok együttműködnek annak meghatározásában, hogy melyik tagállam folytatja le a büntetőeljárást. Az ügyet adott esetben a 2009/948/IB tanácsi kerethatározat⁵⁸ 12. cikkével összhangban az Eurojusthoz kell utalni.
- (3) Az (1) bekezdés c) pontjában említett esetekben a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy joghatóságuk gyakorlása ne függjön attól a feltételtől, hogy a büntetőeljárás megindítására kizárólag a sértett által a bűncselekmény elkövetésének helyén tett bejelentést, vagy a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti állam által tett feljelentést követően kerülhet sor.

⁵⁸

A Tanács 2009/948/IB kerethatározata (2009. november 30.) a joghatóság gyakorlásával kapcsolatos, büntetőeljárások során felmerülő összeütközések megelőzéséről és rendezéséről (HL L 328., 2009.12.15., 42. o.).

12. cikk

Elévülési idők

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan elévülési időt állapítsanak meg, amely a 3. és 4. cikkben említett bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás, vádhatósági eljárás, bírósági tárgyalás és bírósági határozathozatal céljára az említett bűncselekmények elkövetését követően elegendő időt biztosít annak érdekében, hogy az említett bűncselekményekkel szemben hatékonyan lehessen fellépni.
- (2) A tagállamok a 3. és 4. cikkben említett azon bűncselekmények esetében, ahol a kiszabható büntetés felső határa legalább öt év szabadságvesztés, megteszik a szükséges intézkedéseket annak lehetővé tétele érdekében, hogy az e bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás, vádhatósági eljárás, bírósági tárgyalás lefolytatására és a bírósági határozathozatalra az említett bűncselekmény elkövetésétől számított legalább öt év álljon rendelkezésre.
- (3) A (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok öt évnél rövidebb, de legalább három éves elévülési időt is megállapíthatnak, feltéve hogy az elévülési idő meghatározott cselekmények esetén megszakítható vagy felfüggeszthető.
- (4) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a jogerős ítélet meghozatalától számított legalább öt évig lehetővé tegyék:
 - a) az egy évnél hosszabb tartamú olyan szabadságvesztés-büntetés végrehajtását; vagy
 - b) legalább négy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén olyan szabadságvesztés-büntetés végrehajtását,amelyet a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmény miatti jogerős elítélést követően szabtak ki. Az említett időtartamba beleszámíthat az elévülés megszakadásának vagy nyugvásának időtartama.

13. cikk

Koordináció és együttműködés a tagállamon belüli illetékes hatóságok között

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfelelő mechanizmusokat hozzanak létre a stratégiai és operatív szintű koordináció és együttműködés céljából az összes illetékes közigazgatási, büntető és igazságügyi hatóságuk között.

Az ilyen mechanizmusoknak legalább a következőkre kell irányulniuk:

- a) közös prioritások biztosítása, valamint a büntetőjogi és a közigazgatási úton történő végrehajtás közötti kapcsolat egységes értelmezése;
- b) információcsere stratégiai és operatív célokból;
- c) konzultáció az egyedi nyomozások során;
- d) a bevált módszerek egymással való megosztása;
- e) segítségnyújtás az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekmények kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása szempontjából lényeges ügyekkel foglalkozó szakemberek hálózatai számára.

14. cikk

Bűncselekmények bejelentése és az uniós korlátozó intézkedések megsértéséhez kapcsolódó bűncselekményeket bejelentő vagy a nyomozást segítő személyek védelme

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (EU) 2019/1937 irányelv⁵⁹ alapján biztosított védelem vonatkozzon az ezen irányelv 3. és 4. cikkében említett bűncselekményeket bejelentő személyekre.

15. cikk

Nyomozati eszközök

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a szervezett bűnözés vagy egyéb súlyos bűncselekmények kivizsgálásában alkalmazottakhoz hasonló hatékony nyomozati eszközök a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények ügyében folytatott nyomozások vagy büntetőeljárások esetében is rendelkezésre álljanak.

16. cikk

Együttműködés a tagállami hatóságok, a Bizottság, az Europol, az Eurojust és az Európai Ügyészség között

- (1) A határokon átnyúló együttműködésre és a kölcsönös bűnügyi jogsegélyre vonatkozó szabályok sérelme nélkül a tagállami hatóságok, az Europol, az Eurojust, az Európai Ügyészség, valamint a Bizottság saját hatáskörükön belül együttműködnek egymással a 3. és 4. cikkben említett bűncselekmények elleni küzdelemben. Ennek érdekében a Bizottság, és adott esetben az Europol és az Eurojust technikai és operatív támogatást nyújt, hogy megkönnyítse az illetékes hatóságok által folytatott nyomozások és büntetőeljárások összehangolását.
- (2) A tagállamok illetékes hatóságai emellett rendszeresen információkat osztanak meg a Bizottsággal és más illetékes hatóságokkal gyakorlati kérdésekben, különösen a kizárólagos jellegetes módszereiről, például a tényleges tulajdonlás és a vagyoni eszközök feletti ellenőrzés eltitkolására szolgáló struktúrákról.

17. cikk

Az (EU) 2018/1673 irányelv módosítása

Az (EU) 2018/1673 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése az alábbi ponttal egészül ki:
„w) az uniós korlátozó intézkedések megsértése.”

⁵⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

18. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb [Kiadóhivatal: kérjük a dátum beillesztését; ezen irányelv hatálybalépésének időpontját követően számított hat hónapon belül]-ig megfeleljenek. Ezekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadnak el.
- (2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

19. cikk

Értékelés és jelentéstétel

- (1) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük a dátum beillesztését; két évvel az átültetési időszak lejártát követően]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a tagállamok milyen mértékben tették meg az irányelvnek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. A tagállamok megküldik az említett jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.
- (2) Az egyéb uniós jogi aktusokban megállapított adatszolgáltatási kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok évente megküldik a 3. és 4. cikkben említett bűncselekményekre vonatkozó következő statisztikákat a Bizottságnak:
 - a) a megindított, a megszüntetett, a felmentéssel végződő, az elítéléssel végződő és a folyamatban lévő büntetőeljárások száma;
 - b) az uniós korlátozó intézkedések megsértéséért kiszabott szankciók típusa és mértéke.
- (3) A tagállamok a Bizottság által külön a korlátozó intézkedések terén folytatott adatszolgáltatáshoz létrehozott adatszolgáltatási eszköz használatával közlik a (2) bekezdésben említett statisztikai adatokat a Bizottsággal.
- (4) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük a dátum beillesztését; öt évvel az átültetési időszak lejártát követően]-ig értékeli ezen irányelv hatását, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A tagállamok megküldik az említett jelentés elkészítéséhez szükséges információkat a Bizottságnak.

20. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

21. cikk

Ennek az irányelvnek a Szerződéseknek megfelelően a tagállamok a címzettjei.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*